Lietas Nr. C04364809
Lietas arhīva Nr. PAC-0327-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014. gada 17. februārī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis Gunārs Aigars

tiesnese Marika Senkāne

tiesnese Sandra Krūmiņa

ar sekretāriem Santu Cini un Jāni Mērpoli,

piedaloties maksātnespējīgās SIA „VSOP" administratoram /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/ pilnvarotajai pārstāvei /pers. F/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu sakarā ar maksātnespējīgās SIA „VSOP" administratora un /pers. E/ apelācijas sūdzībām par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2012. gada 2. maija spriedumu civillietā maksātnespējīgās SIA „VSOP" administratora prasībā pret /pers. D/ un /pers. E/ par naudas līdzekļu un likumisko procentu piedziņu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

[1] 2009. gada 17. novembrī maksātnespējīgās SIA „VSOP" (turpmāk - MSIA „VSOP") administrators Rīgas apgabaltiesā cēla prasību pret /pers. D/, /pers. E/ un /pers. G/ par naudas atprasījumu un likumisko procentu piedziņu. Izteikti šādi prasījumi:

- piedzīt solidāri no /pers. E/ un /pers. D/ MSIA „VSOP" Ls 154 292,43, tajā skaitā, atprasāmā summa Ls 142 205 un likumiskie procenti Ls 12 087,43;

- piedzīt no /pers. G/ MSIA „VSOP" labā Ls 5 099,50, tajā skaitā, atprasāmā summa Ls 4 700 un likumiskie procenti Ls 399,50.

Prasībā norādīti šādi apstākļi.

[1.1] Valmieras rajona tiesa ar 2009. gada 15. maija spriedumu pasludināja SIA „VSOP" maksātnespējas procesu, nosakot par maksātnespējas procesa iestāšanās dienu 2009. gada 9. aprīli.

Ar Valmieras rajona tiesas 2009. gada 16. aprīļa lēmumu par MSIA „VSOP" maksātnespējas procesa administratoru iecelts /pers. C/.

[1.2] Pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 60. panta pirmās daļas 1. punktu, MSIA „VSOP" administrators ar 2009. gada 20. aprīļa lēmumu par MSIA „VSOP" pārstāvjiem noteica /pers. E/ un /pers. D/.

[1.3] MSIA „VSOP" administrators 2009. gada 20. aprīlī vērsās pie /pers. E/ kā MSIA „VSOP" pārstāvja ar pieprasījumu līdz 2009. gada 30. aprīlim rakstveidā iesniegt visus sabiedrības grāmatvedības dokumentus.

2009. gada 20. maijā MSIA „VSOP" administrators saņēma Latvijas pasta paziņojumu par atpakaļsūtījumu, kurā tika konstatēts, ka /pers. E/ atrodas Anglijā. Tā rezultātā MSIA „VSOP" administrators pieprasītos grāmatvedības dokumentus nesaņēma.

[1.4] Veicot MSIA „VSOP" bankas kontu izdruku revīziju, administrators konstatēja, ka laikā no 2006. gada 29. marta līdz 2008. gada 30. maijam no MSIA „VSOP" AS „Hansabanka" (pašlaik - AS „Swedbank") atvērtā norēķinu konta Nr.LV35HABA0551012162993 izņemtas naudas summas skaidrā naudā un veikti pārskaitījumi uz fiziskām personām piederošajiem norēķinu kontiem kredītiestādēs Ls 142 205 apmērā.

[1.5] Izvērtējot MSIA „VSOP" administratora rīcībā esošos MSIA „VSOP" saimniecisko darbību apliecinošos dokumentus, administrators nekonstatēja dokumentus, kas pamatotu minēto summu izlietojumu sabiedrības saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

Tādējādi MSIA „VSOP" pārstāvju darbībās tika konstatēti ne vien Maksātnespējas likuma 67. panta otrās daļas, bet arī likuma „Par grāmatvedību" normu pārkāpumi.

[1.6] Laikā no 2006. gada 4. janvāra līdz 2008. gada 12. augustam /pers. E/ bija ierakstīts komercreģistrā kā SIA „VSOP" valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi, bet laikā no 2008. gada 12. augusta līdz 2009. gada 21. maijam - kā valdes priekšsēdētājs ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi.

/pers. D/ laikā no 2006. gada 4. janvāra līdz 2008. gada 12. augustam bija ierakstīts komercreģistrā kā MSIA „VSOP" valdes priekšsēdētājs ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi.

[1.7] Saskaņā ar Komerclikuma 169. panta pirmo un otro daļu valdes loceklim savi pienākumi jāpilda kā krietnam un rūpīgam saimniekam. Valdes locekļi solidāri atbild par zaudējumiem, ko tie nodarījuši sabiedrībai.

Atbilstoši Komerclikuma 169. pantam un Civillikuma 1646. pantam valdes locekļi atbild arī par vieglu neuzmanību.

Tādējādi par laiku no 2006. gada 29. marta līdz 2008. gada 30. maijam no MSIA „VSOP" atvērtā norēķinu konta izņemtajām naudas summām, veiktajiem naudas pārskaitījumiem uz fiziskajām personām piederošajiem norēķinu kontiem kredītiestādēs Ls 142 205 apmērā un saimniecisko darījumu apliecinošu dokumentu iegrāmatošanu sabiedrības grāmatvedības reģistros solidāri atbildīgi /pers. E/ un /pers. D/.

[1.8] 2009. gada 2. oktobrī MSIA „VSOP" administrators vērsās pie /pers. E/ un /pers. D/ ar lūgumu līdz 2009. gada 12. oktobrim nodot administratoram saimniecisko darījumu apliecinošus dokumentus, kas pamato laikā no /datums/līdz 2008. gada 30. maijam no MSIA „VSOP" atvērtā norēķinu konta izņemto naudas summu un veikto naudas pārskaitījumu izlietojumu sabiedrības saimnieciskās darbības

nodrošināšanai vai arī atgriezt minēto naudas summu MSIA „VSOP".

/pers. E/ un /pers. D/ naudas summu Ls 142 205 apmērā neatgrieza, kā arī nesniedza administratoram pieprasītos dokumentus Maksātnespējas likuma 68. panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā. Tādējādi netika iegūti pierādījumi tam, ka no MSIA „VSOP" izņemtās naudas summas un veiktie pārskaitījumi izlietoti uzņēmuma saimnieciskajā darbībā.

[1.9] 2009. gada 12. oktobrī /pers. D/ nosūtīja MSIA „VSOP" administratoram iesniegumu, norādot, ka viņš ieņēmis MSIA „VSOP" valdes priekšsēdētāja amatu laikā no 2006. gada 4. janvāra līdz 2006. gada 8. novembrim.

Iesniegumam pievienota 2006. gada 8. novembra vienošanās, saskaņā ar kuru /pers. D/ atsavina /pers. E/ sev piederošās 60% SIA „VSOP" kapitāla daļas par Ls 3 262.

Tajā pat laikā no Uzņēmuma reģistra Rīgas reģionālās nodaļas 2009. gada 5. maija izziņas izriet, ka /pers. D/ bija MSIA „VSOP" dalībnieks un valdes priekšsēdētājs līdz 2008. gada 12. augustam.

[1.10] No AS „Swedbank" 2009. gada 7. septembra izziņas redzams, ka laikā no 2005. gada 1. decembra līdz 2009. gada 1. jūlijam MSIA „VSOP" atvērtajā norēķinu kontā paraksta tiesīgās personas bija: /pers. D/ (no 2006. gada 11. janvāra līdz 2006. gada 1. decembrim) un /pers. E/ (2006. gada 1. decembra līdz 2009. gada 27. maijam).

Laikā no 2006. gada 1. decembra līdz 2009. gada 27. maijam internetbankas lietotājs bija /pers. E/.

Laikā no 2006. līdz 2008. gadam /pers. E/ bija izsniegtas četras, bet /pers. D/ - viena SIA „VSOP" norēķinu karte.

[1.11] Neskatoties uz to, ka atsevišķos laika posmos tikai vienam no valdes locekļiem bija noteiktas tiesības veikt atsevišķus darījumus, saskaņā ar Komerclikuma 169. panta pirmo un otro daļu valdes loceklim savi pienākumi jāpilda kā krietnam un rūpīgam saimniekam.

Valdes locekļi solidāri atbild par zaudējumiem, ko tie nodarījuši sabiedrībai.

[1.12] No MSIA „VSOP" atvērtā norēķinu konta uz /pers. G/ piederošo norēķinu kontu kredītiestādē veikti šādi pārskaitījumi: 1) 2007. gada 3. augustā pārskaitīti Ls 2 000 ar mērķi „saimnieciskām vajadzībām"; 2) 2007. gada 13. septembrī pārskaitīti Ls 2 700 ar mērķi „reprezentācijas izdevumiem".

Tādējādi valdes locekļi, veicot minētos naudas pārskaitījumus, uzņēmuma vārdā nodibināja tiesiskās attiecības, kas atbilst Civillikuma 2289. panta regulējumam, ar mērķi nodrošināt naudas izlietojumu uzņēmuma saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

/pers. G/ no MSIA „VSOP" iegūtos naudas līdzekļus Ls 4700 apmērā bija pienākums izlietot MSIA „VSOP" saimnieciskās darbības nodrošināšanai, uzrādot pilnvarotājam darījumus apliecinošus dokumentus vai arī atgriežot naudas summu sabiedrībai.

Ņemot vērā, ka MSIA „VSOP" administratora rīcībā nav dokumentu, kas apliecinātu, ka /pers. G/ naudas summu Ls 4700 apmērā izlietojis MSIA „VSOP" saimnieciskās darbības nodrošināšanai vai arī atgriezis minēto naudas summu sabiedrībai, konstatējams, ka /pers. G/ iestājas Civillikuma 2304.pantā noteiktais pienākums.

[1.13] Starp valdes locekļiem un /pers. G/ tika nodibināta solidāra saistība atbilstoši Civillikuma 1674. pantam, kuras izpildījuma priekšmets bija nodrošināt no MSIA „VSOP" norēķinu konta uz /pers. G/ norēķinu kontu pārskaitīto naudas summu izlietojumu sabiedrības saimnieciskās darbības nodrošināšanai, kas faktiski netika izpildīts.

Tādējādi naudas summa Ls 142 205 apmērā tika izņemto no SIA „VSOP" norēķinu konta bez tiesiska pamata un atprasāma no atbildētājiem solidāri saskaņā ar Civillikuma 2389. un 2376. pantu.

[1.14] No atbildētājiem atprasāma ne tikai no MSIA „VSOP" norēķinu konta prettiesiski izņemtā naudas summa, bet arī likumiskie procenti.

Uz prasības pieteikuma iesniegšanas brīdi procentu apmērs ir Ls 12 087,43, uzskatot, ka procentu aprēķins sākams ar 2008. gada 30. maiju un procentu likme ir 6% gadā.

[2] Atbildētājs/pers. E/ sniedza tiesai paskaidrojumus uz prasību, norādot, ka prasību neatzīst. Paskaidrojumos norādīti šādi apstākļi.

[2.1] Starp /pers. E/ un /pers. D/ 2006. gada 8. novembrī noslēgta vienošanās, kurā noteikts, ka /pers. E/ pērk no /pers. D/ viņam piederošās MSIA „VSOP" kapitāla daļas, kas uz pārdošanas brīdi sastāda 60% no visām MSIA „VSOP" kapitāla daļām.

Starp /pers. E/ un /pers. D/ notika mutiska vienošanās, ka visus sabiedrības pārreģistrācijas dokumentus par /pers. D/ izstāšanos no MSIA „VSOP" valdes uzņemas kārtot /pers. E/.

[2.2] Tajā pašā laikā MSIA „VSOP" un SIA „Juridisko konsultāciju birojs" starpā bija noslēgts sadarbības līgums, kurā SIA „Juridisko konsultāciju birojs" pārstāvei /pers. P/ bija izsniegta pilnvara veikt visas darbības, kas attiecas uz MSIA „VSOP" juridisko konsultāciju sniegšanu, tajā skaitā, sagatavot nepieciešamos līgumus un sagatavot dokumentus MSIA „VSOP" izmaiņu reģistrēšanai uzņēmumu reģistrā.

Iesniedzot uzņēmumu reģistrā dokumentus par MSIA „VSOP" izmaiņu izdarīšanu, no uzņēmuma reģistra sākotnēji tika saņemts atteikums sakarā ar to, ka sabiedrībai nebija apmaksāts pamatkapitāls. Iesniedzot atkārtoti dokumentus, tika konstatēts, ka uzņēmumu reģistrā dokumenti pazuduši. Kad dokumenti atradās, izmaiņas atkal netika reģistrētas, jo dokumentiem bija beidzies derīguma termiņš un tos bija nepieciešams sagatavot atkārtoti.

Visu augstāk minēto apstākļu dēļ izmaiņas uzņēmumu reģistrā tika reģistrētas tikai 2008.gada 12.augustā.

[2.3] Prasība pret /pers. D/ noraidāma pilnībā.

Līdz brīdim, kad /pers. E/ pārņēma visu MSIA „VSOP" dokumentāciju, /pers. D/ savus pienākumus bija pildījis krietni un atbildīgi.

Visi grāmatvedības dokumenti bija kārtībā, kā arī MSIA „VSOP" nolīgtajai grāmatvedības firmai un Valsts ieņēmuma dienesta Valmieras nodaļai pret /pers. D/ darbībām iebildumu nebija.

Pēc 2006. gada 8. novembrī parakstītās vienošanās /pers. D/ SIA „VSOP" interesēs nekādas darbības neveica, jo bija zaudējis valdes locekļa pilnvaras.

[3] Atbildētājs/pers. D/ sniedza tiesai paskaidrojumus uz prasību, norādot, ka prasību neatzīst. Paskaidrojumos norādīti šādi apstākļi.

[3.1] 2006. gada 8. novembrī starp /pers. D/ un /pers. E/ noslēgta vienošanās par to, ka /pers. D/ pārdod /pers. E/ sev piederošās MSIA „VSOP" kapitāla daļas.

Noslēdzot konkrēto vienošanos puses nolēma, ka /pers. D/ vairs neieņems valdes locekļa amatu sabiedrībā un nebūs viens no tās dalībniekiem.

[3.2] Apstāklim, ka netika veiktas tālākas darbības, kuras bija nepieciešamas, lai noformētu /pers. D/ izstāšanos no MSIA „VSOP" bija tikai sekundāra nozīme, jo /pers. D/ bija skaidri paudis savu vēlmi,

noslēdzot vienošanos.

[3.3] Prasības pieteikumā norādītajam, ka /pers. D/ līdz 2008. gada 12. augustam bija pilntiesīgs MSIA „VSOP" valdes loceklis, ir tikai formāla nozīme, jo laikā no 2006. gada 1. decembra līdz 2008. gada 12. augustam /pers. D/ SIA „VSOP" nebija pieejami ne skaidri naudas līdzekļi, ne arī kādi citi MSIA „VSOP" resursi, kā arī nebija iespēja kontrolēt MSIA „VSOP" darbību.

[3.4] Laikā no 2006. gada 11. janvāra līdz 2006. gada 1. decembrim, kamēr /pers. D/ atradās MSIA „VSOP" valdē, visa grāmatvedības dokumentācija tika kārtota atbilstoši likuma „Par grāmatvedību" normām un šim darbam tika algota grāmatvedības firma SIA „RGP Vidzeme".

Tādējādi /pers. D/ ievēroja Komerclikuma 169. panta nosacījumus un savus pienākumus pildīja kā krietns saimnieks.

[3.5] Pēc SIA „VSOP" pasludināšanas par maksātnespējīgu un administratora pieprasījuma /pers. D/ sniedza visas ziņas par viņam zināmajiem apstākļiem attiecībā uz MSIA „VSOP" grāmatvedības dokumentiem un citiem faktiem.

/pers. D/ iesniegumā MSIA „VSOP" administratoram norādīja, ka visus grāmatvedības dokumentus un citus MSIA „VSOP" saimniecisko darbību apliecinošus dokumentus ar pieņemšanas - nodošanas aktu nodevis /pers. E/.

Tika arī norādīts, ka SIA „VSOP" bija līgums par grāmatvedības pakalpojumu sniegšanu ar SIA „RGP Vidzeme.

MSIA „VSOP" administrators, neizprasot no SIA „RGP Vidzmeme" grāmatvedības uzskaites dokumentus un neizanalizējot tos, izdarīja nepareizus secinājumus.

Apstāklis, ka /pers. D/ laikā no 2006. gada 20. janvāra līdz 2006. gada 1. decembrim bija lietošanā MSIA „VSOP" bankas karte *Visa Electron,* nevar būt par pierādījumu, ka viņam bija piekļuve naudas līdzekļiem arī citā laikā.

[3.6] Pēc 2006. gada 8. novembra vienošanās noslēgšanas starp /pers. D/ un /pers. E/, 2006. gada 1. decembrī /pers. D/ nodeva /pers. E/ savā rīcībā esošos MSIA „VSOP" grāmatvedības dokumentus par laiku no 2005. gada 18. novembra līdz 2006. gada 1. decembrim, kā arī skaidras naudas līdzekļus Ls 4 859,67 apmērā.

Ar pieņemšanas - nodošanas aktu, ko parakstīja /pers. D/ un /pers. E/, /pers. D/ apņēmās slēgt savā rīcībā esošo MSIA „VSOP" *Visa Electron* karti.

To apliecina AS „Swedbank" 2009. gada 7. septembra izziņa, no kuras redzams, ka MSIA „VSOP" *Visa Electron* karte /pers. D/ rīcībā bija laikā no 2006. gada 20. janvāra līdz 2006. gada 1. decembrim.

[3.7] Attiecībā uz prasības pieteikumā norādītajiem likumiskajiem procentiem uzskatāms, ka tie ir nesamērīgi lieli un pašreizējai ekonomiskajai situācijai neatbilstoši, tādēļ prasījums par likumisko procentu piedziņu ir noraidāms.

[4] 2010. gada 8. novembrī MSIA „VSOP" administrators Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā iesniedza prasības pieteikuma papildinājumus, lūdzot:

[4.1] piedzīt no /pers. D/ MSIA „VSOP" labā Ls 9 233,94, ko veido pamatsumma Ls 8 510,54 un likumiskie procentie Ls 723,40 apmērā;

[4.2] piedzīt no /pers. E/ Ls 82 587,44, ko veido pamatsumma Ls 76 117,46 un likumiskie procenti Ls 64 69,98 apmērā;

[4.3] noteikt MSIA „VSOP" tiesības par laiku no 2010. gada 15. oktobra līdz sprieduma pilnīgai izpildei saņemt:

- no /pers. D/ likumiskos procentus mēnesī Ls 42,55 apmērā;

- no /pers. E/ likumiskos procentus mēnesī Ls 380,59 apmērā';

[4.4] pret /pers. G/ tiesvedību izbeigt, jo prasība pret viņu tiek atsaukta.

[5] Prasības pieteikuma grozījumos norādīts, ka 2010. gada 1. novembrī pēc administratora rīcībā esošajiem MSIA „VSOP" grāmatvedības uzskaites dokumentiem tika veikta revīzija par naudas līdzekļu izlietojumu un MSIA „VSOP" administratora pieaicinātā grāmatvedības speciāliste sastādīja atzinumu.

Atzinumā tika konstatēts, ka ir pietiekams pamats no /pers. D/ atprasīt Ls 1 500, kuri uz /pers. D/ norēķinu kontu pārskaitīti 2006. gada 9. oktobrī saskaņā ar 2006. gada 9. oktobra aizdevuma līgumu, kurš noslēgts starp SIA „VSOP" kā aizdevēju valdes priekšsēdētāja /pers. D/ personā un /pers. E/ kā aizņēmēju.

Konstatēts, ka ir pamats no /pers. D/ atprasīt Ls 7 010,54, kuri viņam izmaksāti kā avansa norēķini. Avansa norēķini tika izlietoti gan degvielas iegādei, gan saimniecisko priekšmetu iegādei, gan izejvielu un materiālu iegādei. Avansa norēķiniem klāt tika pievienotas maršruta lapas.

Ņemot vērā, ka pēc maršruta lapām nebija iespējams izsekot tam, kādi objekti tika apkalpoti, jo /pers. D/ nenorādīja ne uzņēmumu nosaukumus, ne precīzas adreses, ne arī nobrauktos kilometrus, kā arī nebija iespējams pārliecināties, vai darījuma apliecinošie dokumenti par degvielas iegādi un citiem saimnieciskiem izdevumiem iegrāmatoti uzņēmuma grāmatvedības reģistros, kā tas noteikts Ministru kabineta noteikumu Nr.585 „Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju" (turpmāk - Noteikumi Nr.585) 2. punktā un vai avansa norēķinos norādītās izlietotās summas par degvielas, izejvielu un materiālu iegādi izlietotas MSIA „VSOP" saimnieciskajai darbībai, nebija konstatējams pamatojums naudas summas Ls 7 010,54 apmērā izlietojumam.

Atzinumā tika konstatēts, ka ir pamats arī dažādu naudas summu atprasīšanai no /pers. E/.

[6] /pers. D/ sniedza tiesai paskaidrojumus uz prasības papildinājumiem, norādot šādus apstākļus.

[6.1] 2010. gada 1. novembra atzinumā kļūdaini norādīts, ka /pers. D/ ir atbildīgs par /pers. E/ izsniegtā aizdevuma neatdošanu Ls 1 500 apmērā.

Atbilstoši 2006. gada 9. oktobra aizdevuma līguma noteikumiem /pers. E/ apņēmās saņemto naudu atdot trīs mēnešu laikā. Līdz ar to saistības izpildījums prasāms no /pers. E/.

[6.2] Nevar piekrist atzinumā norādītajam, ka naudas summas Ls 7 010,54 izlietojumam nevar izsekot, jo nav norādīts, kādi objekti tika apkalpoti, to adreses un nosaukumi.

Nepietiek ar nepareizu grāmatvedības dokumentu aizpildīšanu, lai no /pers. D/ piedzītu konkrēto naudas summu. No 2010. gada 1. novembra atzinuma izriet, ka grāmatvedības dokumenti ir, bet tie nav noformēti atbilstoši likumdošanas prasībām. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka MSIA „VSOP" radīti zaudējumi, jo nav pierādīta nedz /pers. D/, nedz arī kādas citas personas ļaunprātīga rīcība vai nolaidība.

Turklāt grāmatvedības dokumentācijas kārtošanai tika algota grāmatvedības firma SIA „RGP Vidzeme", kurai nebija pretenzijas pret /pers. D/ iesniegto grāmatvedības dokumentu atbilstību likuma prasībām.

[6.3] Visas maršruta lapas tika iesniegtas administratoram izvērtēšanai, kā arī administratora rīcībā tika nodoti līgumi ar klientiem.

[6.4] Prasības pieteikumā norādīto likumisko procentu piedziņai nav pamata, jo nav pierādījumu galvenā parāda esamībai.

[7] Atbildētājs/pers. E/ sniedza tiesai paskaidrojumus uz prasību, norādot, ka prasību neatzīst. Paskaidrojumos norādīti šādi apstākļi.

[7.1] Uz visiem administratoram nodotajiem dokumentiem ir grāmatojumi, tajā skaitā, uz kases orderiem.

[7.2] MSIA „VSOP" administratora pieaicinātā speciāliste norādīja, ka ir pamats naudas summas Ls 7 010,54 piedziņai no /pers. D/, jo nav iespējams pārliecināties, vai avansa norēķinos norādītās izlietotās summas par degvielas, izejvielu un materiālu iegādi par kopējo summu Ls 7 010,54 izlietotas MSIA „VSOP" saimnieciskajai darbībai.

MSIA „VSOP" administratora pieaicinātā speciāliste konstatēja, ka citā gadījumā no AS „Hansabanka" konta izņemtās un MSIA „VSOP" kasē ieguldītā naudas summa Ls 8 apmērā veikta samaksai SIA „Stats serviss" par nomu.

To apliecinot MSIA „VSOP" kases izdevumu orderis un SIA „Stats serviss" kases čeks.

Konkrētajā gadījumā ir līdzīga situācija, vienīgi katram čekam nav taisīts izdevumu orderis, bet gan avansa norēķins ir visu čeku kopsavilkums un ir viens izdevumu orderis uz visiem čekiem.

[7.3] MSIA „VSOP" administratora pieaicinātā speciāliste uzskatīja, ka nav iespējams izsekot avansa norēķinu norisei.

Tam nevar piekrist, jo uz visiem avansu norēķinu kopsavilkumiem un kases orderiem ir grāmatojumi.

[7.4] MSIA „VSOP" administratora pieaicinātās speciālistes atzinumā konstatēts, ka nav pamata uzskatīt, ka /pers. E/ izsniegtā aizdevuma summa Ls 50 100 atdota MSIA „VSOP" kasē.

Līdztekus tam speciāliste konstatēja, ka no MSIA „VSOP" kases /pers. E/ izmaksātas dividendes Ls 69 585,78 apmērā.

Naudu nekur citur dabūt nebija iespējams, kā vienīgi atdodot aizdevumu un tad izmaksājot dividendes. Kases grāmatā ar visiem katras dienas atlikumiem redzamas naudas kustības un visi iegrāmatojumi.

[7.5] No MSIA „VSOP" kasē esošās naudas summas uzņēmums norēķinājās ar SIA „RGP - Grāmatvedība" par grāmatvedības pakalpojumiem Ls 1 109, 20 apmērā.

Ņemot vērā, ka maksājumu samaksu neapliecināja darījumu apliecinošs dokuments (kases čeks vai kvīts) kā tas noteikts Ministru kabineta noteikumu Nr. 282 „Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu labošanas kārtība (turpmāk - Noteikumi Nr. 282) 54. pantā, kā arī pārbaudei netika iesniegti grāmatvedības reģistri un pārbaudē nebija iespējams izsekot konkrēto darījumu norisei kā tas noteikts likuma „Par grāmatvedību" 2. pantā, nebija iespējams pārliecināties vai norēķins ar SIA „RGP - Grāmatvedība" iegrāmatots uzņēmuma grāmatvedības reģistros kā tas noteikts Noteikumos Nr. 585 un nebija iespējams pārliecināties par grāmatvedības kontu savstarpējo saistību kā tas noteikts Noteikumu Nr. 585 11. punktā, tika nolemts, ka nav konstatējams pamatojums naudas summas Ls 1 109,20 apmērā izlietojumam.

Tomēr par konkrēto darījumu bija izrakstīti rēķini un uz kases izdevumu ordera bija paraksts no valdes locekļa par naudas saņemšanu.

No Ministru kabineta noteikumu Nr. 584 „Kases operāciju uzskaites noteikumi (turpmāk - Noteikumi Nr. 584) 8. punkta redzams, ka gadījumā, ja uzņēmums saņem no personas tādu skaidrās naudas maksājumu, uz kuru neattiecas normatīvajos aktos minētās prasības (piemēram, darbinieks iemaksā uzņēmuma kasē

skaidro naudu kā saņemtā avansa pārpalikumu), katram šādam maksājumam sagatavo atsevišķu kases ieņēmumu orderi (kredītiestādēs, krājaizdevu sabiedrībās un Latvijas Bankā - kases iemaksu attaisnojuma dokumentu), ar kuru saskaņā iemaksā naudu kasē un izdara ierakstu kases grāmatā.

No pielikumā pievienotā kases ieņēmuma ordera Nr. 44 redzams, ka MSIA „VSOP" saņēma naudu no SIA „Baltic AAR" par ko speciālistei iebildumu nebija. Turpretim par MSIA „VSOP" un SIA „RGP Grāmatvedība" starpā noslēgto darījumu iebildumi radās.

[7.6] MSIA „VSOP" administratora pieaicinātā speciāliste atzinumā norādīja, ka MSIA „VSOP" uzņēmuma kasē ienākumi veidojas arī no SIA „Baltic AAR" skaidrā naudā veiktajiem avansa maksājumiem Ls 4 185 apmērā par fermas renovāciju. Tomēr pārbaudei nebija iesniegtas atskaites vai šie darījumi Valsts ieņēmumu dienestā deklarēti kā skaidrā naudā veiktie darījumi.

Ministru kabineta Noteikumu Nr. 237 „Skaidrā naudā veikto darījumu deklarēšanas noteikumi" (turpmāk - Noteikumi Nr. 237) 2. punkts nosaka, ka darījuma dalībnieki, ja šajos noteikumos nav noteikts citādi, deklarē visus mēneša laikā savstarpēji skaidrā naudā veiktos darījumus (neatkarīgi no tā, vai darījums notiek, veicot vienu operāciju vai vairākas operācijas), kuru summa pārsniedz 3000 latu.

Konkrētajā situācijā nav saprotams, kas bija jādeklarē.

Pat tad, ja kāds dokuments speciālistei trūka, tas nedeva viņai tiesības konstatēt, ka nauda atprasāma no atbildētājiem un ka tā izlietota personīgiem mērķiem. Visiem darījumiem bija iespējams izsekot, jo iegrāmatojumi redzami gan kases orderos, gan kases grāmatās, gan arī avansa norēķinos, un tos var arī uzskatīt par reģistrētiem.

[8] /pers. D/ sniedza tiesai papildus paskaidrojumus, norādot šādus apstākļus.

8.1] Ar 2006. gada 11. decembra pieņemšanas nodošanas aktu, slēgtu starp /pers. D/ un /pers. E/, /pers. E/ apliecināja, ka saņēmis visus grāmatvedības uzskaites un saimnieciskās darbības apliecinošos dokumentus par laiku no 2005. gada 18. novembra līdz 2006. gada 1. decembrim, kā arī skaidras naudas līdzekļus Ls 4 859,67 apmērā un ka viņam nav pretenziju pret /pers. D/.

/pers. D/ savukārt apņēmās slēgt savā rīcībā esošo MSIA „VSOP" *Visa Electron* norēķinu karti.

[8.2] No AS „Swedbank" konta izņemtās un MSIA „VSOP" kasē ieguldītās naudas summas /pers. D/ tika izmaksāts avansa norēķins skaidrā naudā Ls 7 010,54 apmērā. Darījumu attaisnojošie dokumenti (čeki, rēķini, pavadzīmes) tika iesniegti pārbaudei. Avansa norēķiniem klāt tika pievienotas maršruta lapas.

Pārbaudot maršruta lapas, tika konstatēts, ka daļai (marts, aprīlis, maijs) no maršruta lapām nav norādīts, ar kādu automašīnu braukts, savukārt pārējām maršruta lapām norādīta automašīna Audi „Coupe" un VW „Sharan".

[8.2.1] Automašīna Audi „Coupe" bija /pers. D/ personīgā automašīna, ko apliecina MSIA „VSOP" dokumentos esošais patapinājuma līgums; VW „Sharan" bija /pers. E/ automašīna, ko arī apliecina MSIA „VSOP" dokumentos atrodošais patapinājuma līgums;

[8.2.2] MSIA „VSOP" bija noslēgti līgumi ar SIA „Dorio MS", reģ.Nr. LV43603025764, SIA „Nells logi", reģ.Nr. LV40003615978. MSIA „VSOP" pildīja minēto sabiedrību deliģētos uzdevumus, piemēram, logu uzmērīšana, transports, demontāža un montāžas darbi. Pēc padarītā darba tika izrakstīti rēķini, kuros bija redzams, kāds objekts tika apkalpots, savukārt rēķini tika sasaistīti ar minētajām maršruta lapām, no kurām redzams, uz kuru pilsētu braukts.

Par iepriekš minētajām maršruta lapām un izrakstītajiem rēķiniem iebildumus necēla arī MSIA „VSOP" apkalpojošā grāmatvedības firma SIA „RGP Vidzeme", reģ.Nr. LV40003781512, līdz ar ko radās pārliecība, ka visa grāmatvedības uzskaite atbilst spēkā esošajai likumdošanai.

[8.2.3] MSIA „VSOP" birojs un valde atradās Valmierā, savukārt saimnieciskā darbība galvenokārt tika veikta Rīgā, līdz ar to arī MSIA „VSOP" bija pamatoti liels degvielas patēriņš.

[9] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2012. gada 2. maija spriedumu MSIA „VSOP" administratora prasība apmierināta daļēji.

Tiesa piedzinusi no /pers. E/ MSIA „VSOP" labā naudas līdzekļus Ls 7119,23 apmērā un atzinusi MSIA „VSOP" tiesības saņemt no /pers. E/ likumiskos 6% gadā par laiku no 2010. gada 15. oktobra līdz sprieduma izpildes dienai.

Tiesa noraidījusi prasību daļā par naudas līdzekļu un procentu Ls 75 468,21 apmērā piedziņu no /pers. E/ un Ls 9 233,94 apmērā no /pers. D/.

Tiesa izbeigusi tiesvedību prasības daļā par naudas līdzekļu un procentu piedziņu no /pers. G/.

Spriedums pamatots ar šādiem motīviem.

[9.1] 2010. gada 9. novembrī administrators atsauca prasību daļā par naudas līdzekļu piedziņu no /pers. G/, tādejādi prasītājs ir izmantojis savas Civilprocesa likuma 74. panta trešās daļas 1. punktā paredzētās tiesības atteikties no prasības.

Civilprocesa likuma 223. panta ceturtais punkts nosaka, ka tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja prasītājs atteicies no prasības.

[9.2] Prasītājs kā MSIA „VSOP" administrators cēlis tiesā prasību pret sabiedrības bijušo valdes priekšsēdētājs /pers. D/ un valdes priekšsēdētāju /pers. E/ par zaudējumu piedziņu.

Sabiedrības amatpersonu atbildību sabiedrības priekšā noteic Komerclikuma 169. panta pirmā un otrā daļa, kas paredz valdes loceklim veikt savus pienākumus kā rūpīgam saimniekam un atbildēt par nodarītajiem zaudējumiem.

Lai noskaidrotu, vai ir iestājusies bijušo amatpersonu atbildība, jākonstatē nepieciešamie priekšnosacījumi zaudējumu atlīdzībai –zaudējumu apmērs, atbildētāja prettiesiska rīcība un cēloniskais sakars starp abiem minētajiem.

Ja prasītājs pierādījis visus iepriekš minētos apstākļus, tad atbildētājs var atbrīvoties no atbildības, pierādot, ka rīkojies kā krietns un rūpīgs saimnieks, respektīvi - nav pieļāvis pat vieglu neuzmanību (Komerclikuma 169. panta trešā daļa).

Prasības summa pamatota ar MSIA „VSOP" administratora pieaicinātās speciālistes sastādīto atzinumu par naudas līdzekļu izlietojumu.

[9.3] No MSIA „VSOP" norēķinu konta izdrukas redzams, ka 2006. gada 9. oktobrī /pers. D/ pārskaitīts aizdevums Ls 1500 apmērā.

No /pers. D/ paskaidrojumiem izriet, ka minēto summu, pamatojoties uz 2006. gada 9. oktobra aizdevuma līgumu, MSIA „VSOP" aizdeva /pers. E/, nevis /pers. D/.

Ar /pers. E/ paskaidrojumiem uz prasību turpretim apstiprinās, ka, pārņemot uzņēmumu 2006. gada 8. novembrī, viņam nebija pretenziju par nenokārtotām saistībām pret /pers. D/. Minētais izriet arī no /pers. D/ un /pers. E/ 2006. gada 1. decembrī parakstītā pieņemšanas - nodošanas akta.

/pers. E/ savos paskaidrojumos nav apstrīdējis aizdevuma līguma noslēgšanas faktu ar MSIA „VSOP" un to, ka viņš nav minēto summu atmaksājis MSIA „VSOP". Aizdevuma līguma oriģināls nav saglabājies, bet /pers. D/ iesniedzis tiesai aizdevuma līguma projektu, no kura redzams, ka aizņēmējam /pers. E/

aizdevums bija jāatgriež MSIA „VSOP" trīs mēnešu laikā pēc aizdevēja atgādinājuma saņemšanas.

Tiesas sēdē /pers. E/ pārstāve neapstrīdēja /pers. D/ iesniegto līguma projektu.

Tajā pašā laikā lietā nav iesniegti pierādījumi tam, ka no MSIA „VSOP" puses /pers. E/ būtu nosūtīts pieprasījums atmaksāt aizdevumu.

Šādā situācijā atzīstams, ka nav gūts apstiprinājums prasībā norādītajam, ka tieši /pers. D/ bija pienākums atmaksāt MSIA „VSOP" Ls 1500.

[9.4] Atzinumā norādīts, ka no AS „Hansabanka" konta izņemtās un MSIA „VSOP" kasē ieguldītās naudas /pers. D/ izmaksāti avansa norēķini skaidrā naudā Ls 7 010, 54 apmērā.

Atzinumā konstatēts, ka, pārbaudot minētās summas izlietojuma pamatojumu, tajā skaitā, maršruta lapas, dažos gadījumos nav norādīts, ar kādu automašīnu braukts, citās maršruta lapās norādīta automašīna „Audi Coupe" un „Sharan". Automašīnas šasijas numuri vai valsts numuri nav norādīti, kā arī pārbaudē iesniegtajā pamatlīdzekļu inventarizācijas sarakstā šādas automašīnas nav norādītas.

Pārbaudei tika iesniegts 2006. gada 15. februāra automašīnas patapinājums līgums par automašīnu „Sharan", valsts numurs FR6945, un /pers. E/ pašrocīgi uzrakstīts 2006. gada 20. oktobra paziņojums, ka /pers. E/ paņem lietošanā automašīnu /Nosaukums R/, valsts numurs FN 6644, no /pers. AC/.

/pers. AC/ paraksta šajā dokumentā nav, bet kā dokumenta pamatojums norādīts „Objektu apkalpošana".

Pārbaudē nebija iespējams izsekot tam, kādi objekti tika apkalpoti, jo nebija norādīts ne uzņēmuma nosaukums, ne precīzas adreses.

Atzinumā tika secināts, ka nav iespējams pārliecināties, vai avansa norēķinos norādītās izlietotās summas par degvielas, izejvielu un materiālu iegādi par kopējo summu Ls 7 010,54 izlietotas MSIA „VSOP" saimnieciskajai darbībai, tādēļ ir pietiekams faktiskais pamats to atprasīt no /pers. D/.

Likuma „Par grāmatvedību" 2. pants paredz, ka uzņēmuma pienākums ir kārtot grāmatvedību. Grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī (turpmāk - saimnieciskie darījumi). Grāmatvedību kārto tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei. Saskaņā ar likuma „Par grāmatvedību" 7. panta noteikumiem grāmatvedības reģistros izdara ierakstus, kas pamatoti ar attaisnojuma dokumentiem. Attaisnojuma dokuments ir dokuments, kurš apliecina uzņēmuma saimnieciskā darījuma esamību un kurā ietverti dokumenta rekvizīti un informācija par saimniecisko darījumu.

Par pamatotu atzīstama atzinumā norādītā atsauce uz likumu „Par grāmatvedību" un to, ka /pers. D/ kā sabiedrības vadītājs bija atbildīgs par grāmatvedības uzskaites atbilstību likuma prasībām.

/pers. D/ iesniedza tiesai apkopojumu par saimnieciskajām vajadzībām izlietotajām naudas summām, kā arī degvielas grāmatojumus par laiku no 2006. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim.

No 2006. gada 15. februāra patapinājuma līguma redzams, ka /pers. D/ patapināja MSIA „VSOP" automašīnu „Audi Coupe".

No kases ieņēmumu orderiem redzams, ka atzinumā norādītās summas saņēma /pers. D/. Savukārt ar /pers. D/ sagatavotajiem pārskatiem par iesniegtajiem avansa norēķiniem un tiem pievienotajām degvielas iegādes čeku kopijām redzami maksātāja rekvizīti, no kuriem secināms, ka degvielu iegādājās un samaksu par saimnieciskajiem pakalpojumiem un precēm veica MSIA „VSOP", kas atbilst likuma „Par

grāmatvedību" 7. pantam.

Avansa norēķiniem pievienotas maršruta lapas, no kurām redzams objektu apkalpošanai veiktais maršruts.

Atzinumā pamatoti norādīts, ka pavadzīmēs nav ierakstīts objekta nosaukums un adrese un nobrauktie kilometri, *taču tas neliecina, ka tādā veidā /pers. D/ būtu radījis zaudējumus sabiedrībai vai ļaunprātīgi izlietojis tās naudas līdzekļus*.

/pers. D/ ar iesniegtajiem avansa norēķinu apkopojumiem par 2006. gadu un tiem pievienotajiem izdevumus attaisnojošo dokumentu kopijām pierādījis, ka naudas summu Ls 7 010,54 izlietojis sabiedrības saimnieciskajām vajadzībām. Tādejādi nav konstatējams, ka MSIA „VSOP" būtu nodarīti zaudējumi, līdz ar to nav pamata šo summu piedzīt no /pers. D/.

Attiecībā uz /pers. E/ izvirzītajām materiālajām pretenzijām norādīts, ka pārbaudē nav iespējams pārliecināties, vai iegādātā degviela un iegādātās izejvielas un materiāli par kopējo summu Ls 260 un Ls 15 570,32 iegādātas MSIA „VSOP" saimnieciskai darbībai.

Par 2008. gadu norādīts, ka nav izsekojams, vai saimnieciskajām vajadzībām norādītie izdevumi par summām Ls 11 09,20, Ls 260 un Ls 23 38,71 izlietoti MSIA „VSOP" saimnieciskajai darbībai.

No atzinuma secinājumiem izriet, ka saskaņā ar finanšu dokumentos norādīto /pers. E/ izsniegtie naudas līdzekļi izmantoti MSIA „VSOP" darbībai, taču attaisnojošos dokumentos norādītais pamatojums ir neprecīzs un nav izsekojams, tādēļ tiek apšaubīts izdevumu izlietošanas pamatojums.

Arī uz šiem izdevumiem ir attiecināmas iepriekš spriedumā norādītās analizētās grāmatvedības dokumentu aizpildīšanas neprecizitātes (nav norādīti objektu nosaukumi, adreses, kilometri, utt.), *taču tas neliecina, ka /pers. E/ iegādāto degvielu, izejvielas un citus materiālus Ls 19 538,23 apmērā būtu izmantojis ar MSIA „VSOP" saimniecisko darbību nesaistītām vajadzībām un tādejādi nodarījis uzņēmumam zaudējumus*.

Atzinumā par 2007. gadu norādīts, ka /pers. E/ 2007. gada 17. decembrī tika izsniegts aizdevums Ls 50 000 apmērā. To apliecina 2007. gada 17. decembra kases izdevumu orderis Nr. 34.

Atzinumā konstatēts, ka pārbaudei netika iesniegti grāmatvedības reģistri un Gada pārskats par 2008. gadu, līdz ar to pārbaudē nav iespējams izsekot aizdevumu norisei, kā tas ir noteikts likuma „Par grāmatvedību" 2. pantā, kā arī nevar pārliecināties, vai izsniegtā aizdevuma summa tiešām tika atdota uzņēmuma kasē.

No /pers. E/ pārstāves iesniegtā kases ieņēmumu ordera Nr. 42 redzams, ka /pers. E/ 2008. gada 30. maijā iemaksājis sabiedrībai Ls 46 460 ar norādi „aizdevuma atgriešana".

Tādējādi atbildētājs ir pierādījis, ka viņš ir atgriezis daļu no izsniegtā aizdevuma, līdz ar to ir pamats no /pers. E/ piedzīt MSIA „VSOP" labā tikai neatmaksāto aizdevuma daļu Ls 540 apmērā.

Atzinumā par 2008. gadu norādīts, ka MSIA „VSOP" izmaksāja darba algas Ls 6 579,23 apmērā. To apliecina kases izdevumu orderi.

Pārbaudei darba algu saraksti ar darbinieku parakstiem par darba algas saņemšanu netika iesniegti. Kases izdevuma orderos parakstījies un kā saņēmējs ir norādīts /pers. E/.

Pārbaudei netika iesniegti grāmatvedības reģistri, kas ļautu izsekot darījumu norisei, kā tas ir noteikts likuma „Par grāmatvedību" 2. punktā, kā arī nebija iespējams pārliecināties par grāmatvedības kontu savstarpējo saistību, kā tas ir noteikts Noteikumu Nr.585 11. punktā.

[9.5] Civilprocesa likuma 95. panta otrā daļa paredz, ka faktus, kurus saskaņā ar likumu var pierādīt tikai ar noteiktiem pierādīšanas līdzekļiem, nevar pierādīt ne ar kādiem citiem pierādīšanas līdzekļiem, turpretim likumā „Par grāmatvedību" un uz minētā likuma pamata pieņemtajiem noteikumiem par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju, algas izmaksāšana darbiniekiem pierādāma tikai ar rakstveida pierādījumiem - algu sarakstiem, pārskaitījumiem uz darbinieku algas kontiem, nodokļu samaksām.

Kases izdevumu orderis par naudas summas izsniegšanu /pers. E/ nav pietiekams pierādījums algas izmaksai darbiniekiem. Lietas izskatīšanas gaitā tiesai šādi pierādījumi no atbildētāja puses netika iesniegti, tādēļ prasījums par Ls 6 579,23 piedziņu no /pers. E/ atzīstams par pamatotu un pierādītu.

Kopumā atzīstams, ka /pers. E/ ar savām darbībām, neatmaksājot visu no sabiedrības saņemto aizdevumu un neiesniedzot avansa norēķinu par Ls 6 579,23 izmaksu darbiniekiem, nav rīkojies kā krietns un rūpīgs saimnieks un ir nodarījis sabiedrībai zaudējumu Ls 7 119,23 apmērā. Minētā summa ir piedzenama no atbildētāja MSIA „VSOP" labā.

[9.6] Civilprocesa likuma 195. pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Tādējādi atzīstams, ka prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. E/ likumiskos 6% gadā, no piedzītās pamatsummas.

[10] Par minēto spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza MSIA „VSOP" administrators. Apelācijas sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem.

[10.1] Tiesa nepamatoti norādījusi, ka aizdevums Ls 1 500 apmērā tika pārskaitīts /pers. E/.

No AS „Swedbank" konta izdrukas redzams, ka naudas summa tika pārskaitīta /pers. D/.

Tiesa nepamatoti atsaucas uz 2006. gada 1. decembra pieņemšanas nodošanas aktu, kurš noslēgts starp /pers. D/ un /pers. E/. Kaut arī pieņemšanas - nodošanas aktā norādīts, ka /pers. E/ nav nekādu pretenziju pret /pers. D/, tas neatbrīvo /pers. D/ no saistībām pret MSIA „VSOP".

[10.2] Attiecībā uz naudas summas Ls 7 010,54 atprasīšanu no /pers. D/ konstatējams, ka nedz administratoram, nedz arī kādai citai kvalificētai trešajai personai nav iespējams pārliecināties, ka naudas summa izlietota MSIA „VSOP" saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

Konstatējama virkne nepilnību grāmatvedības dokumentu kārtošanā.

Līdztekus tam /pers. D/ uzskatāms par atbildīgu, lai grāmatvedības uzskaite atbilstu likuma prasībām, kā arī viņš nav iesniedzis papildus pierādījumus, kuri apliecinātu summu izlietošanu MSIA „VSOP" vajadzībām.

[10.3] Attiecībā uz naudas summas Ls 19 538,23 apmērā atprasīšanu no /pers. E/, arī konstatējamas grāmatvedības kārtošanas nepilnības, kā rezultātā nav iespējams pārliecināties, ka naudas summa izlietota MSIA „VSOP" vajadzībām.

/pers. E/ norēķinājās ar SIA „RGP - Grāmatvedība" par grāmatvedības pakalpojumiem Ls 1 109,20 apmērā, tomēr maksājumu samaksu neapliecina darījumu apliecinošs dokuments, kā tas noteikts Noteikumu Nr. 282 54. punktā.

[10.4] Attiecībā uz /pers. E/ neatgriezto aizdevumu Ls 50 000 apmērā, tiesa nepamatoti norādījusi, ka kases ieņēmumu orderis Nr. 42 apliecina to, ka /pers. E/ atgriezis konkrēto summu.

Ieņēmumu orderis pats par sevi nepierāda, ka naudas summa atgriezta MSIA „VSOP".

Tā kā pārbaudei par 2008. gadu grāmatvedības reģistri un gada pārskats netika iesniegts, administratora pieaicinātā speciāliste atzinumā pamatoti norādījusi, ka nav konstatēts pamatojums naudas summas Ls 50 000 apmērā izlietojumam.

[10.5] Ņemot vērā, ka prasība celta, lai nodrošinātu MSIA „VSOP" kreditoru prasījumu un atjaunotu sabiedrības maksātspēju, prasītājs pamatoti uzskata, ka no atbildētājiem atprasāma ne tikai bez jebkāda tiesiska pamata no MSIA „VSOP" atvērtā norēķinu konta izņemtā naudas summa skaidrā naudā un veiktie pārskaitījumi uz fiziskajām personām piederošajiem norēķinu kontiem kredītiestādēs Ls 78 148,77 apmērā, bet arī likumiskie procenti par laiku no 2009. gada 15. maija līdz 2010. gada 15. oktobrim Ls 723,40, bet no /pers. E/ Ls 5 864,23 apmērā.

[10.6] Tiesa apmierinājusi prasību daļēji, piedzenot no /pers. E/ naudas līdzekļus Ls 7 119,23 apmērā un atzīstot tiesības uz likumiskajiem procentiem par laiku no 2010. gada 15. oktobra līdz sprieduma izpildes dienai.

Tomēr prasītājam, pamatojoties uz Civillikuma 1759. panta 1. un 2. punktu, ir tiesības prasīt no /pers. E/ likumiskos procentus par laiku no 2009. gada 15. maija līdz 2010. gada 15. oktobrim Ls 605,03 apmērā.

Tā rezultātā no /pers. E/ piedzenami likumiskie procenti kopā Ls 6 469,86 apmērā.

[11] Par minēto spriedumu apelācijas sūdzību iesniedzis /pers. E/.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka piedzenamo naudas summu atbildētājs nav izlietojis savām vajadzībām, bet gan izmaksājis darbiniekiem kā algu.

Darbinieku algu saraksti tika iesniegti administratoram un tie tiks iesniegti tiesā gadījumā, ja konstatēts, ka tie pazuduši.

[12] Tiesas sēdē MSIA „VSOP" administrators /pers. C/ uzturēja apelācijas sūdzību, pamatojoties uz tajā norādītajiem argumentiem, un lūdza Civillietu tiesu palātu prasību daļā pret /pers. D/ un /pers. E/ apmierināt pilnīgi.

Tiesas sēdē /pers. D/ un /pers. E/ pilnvarotā pārstāve /pers. F/ prasību neatzina, uzturēja paskaidrojumos uz prasību norādītos argumentus un apelācijas sūdzību, lūdzot prasību noraidīt.

Motīvu daļa

[13] Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus tiesas sēdē, novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus un apsvērusi apelācijas sūdzībā norādītos argumentus, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta atzīst, ka MSIA „VSOP" administratora prasība pret /pers. E/ un /pers. D/ par naudas līdzekļu un procentu piedziņu ir apmierināma daļēji.

[14] Atbilstoši Civilprocesa likuma 203. panta otrās daļas noteikumiem, ja spriedums pārsūdzēts kādā daļā, tā nepārsūdzētajā daļā tas ir stājies spēkā. Līdz ar to Rīgas apgabaltiesas 2012. gada 2. maija spriedums ir stājies likumīgā spēkā daļā, kurā izbeigta tiesvedība pret /pers. G/ par naudas summas un likumisko procentu piedziņu.

[15] Atbilstoši Civilprocesa likuma 432. panta piektās daļas noteikumiem Civillietu tiesu palāta pilnībā pievienojas Rīgas apgabaltiesas 2012. gada 2. maija spriedumā ietvertajai motivācijai attiecībā uz

prasības noraidīšanu pret /pers. D/ daļā par Ls 7010,54 piedziņu, ko veido izdevumi par degvielas, izejvielu un materiālu iegādi.

[16] MSIA „VSOP" administrators apelācijas sūdzībā pamatoti norāda, ka prasība pret /pers. D/ ir apmierināma daļā par aizdevuma piedziņu Ls 1500 apmērā.

[16.1] Kā izriet no lietas materiāliem, 2006. gada 9. oktobrī no SIA „VSOP" uz /pers. D/ bankas kontu pārskaitīti Ls 1500, pamatojoties uz 2006. gada 9. oktobra aizdevuma līgumu (1. sēj., l.lp. 61).

Atbilstoši Civillikuma 1934. panta noteikumiem ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu saņemto tādā pat daudzumā atdot.

[16.2] Lietas materiālos nav pierādījumu, ka minētais aizdevums būtu atdots. Pretēji /pers. E/ paskaidrojumos norādītajam tas neizriet arī no lietas materiāliem pievienotajiem kases ieņēmuma orderiem. Faktu, ka minētais aizdevums Ls 1500 apmērā nav atdots, apstiprina arī 2010. gada 1. novembra sertificētas grāmatvedības speciālistes /pers. AG/ atzinums, kuru tiesa vērtē kā rakstveida pierādījumu Civilprocesa likuma 110. panta izpratnē (1. sēj., l.lp. 240-251).

[16.3] Kā pierādījums aizdevuma līguma noslēgšanai starp SIA „VSOP" un /pers. E/ lietas materiāliem pievienots neparakstīts 2006. gada 9. oktobra aizdevuma līguma projekts (2. sēj., l.lp. 73).

Atbilstoši Civillikuma 1427. panta noteikumiem pie tiesiska darījuma būtības pieder tā dalībnieku gribas izteikums. Darījums, kuru dalībnieki nav parakstījuši, gribas izteikumu neapstiprina.

[16.4] Atbilstoši Civilprocesa likuma 104. panta pirmās daļas noteikumiem pušu paskaidrojumi, kuri ietver ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņu prasījumi vai iebildumi, par pierādījumiem atzīstami tikai tad, ja tos apstiprina citi tiesas sēdē pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.

Atbildētāja/pers. D/ paskaidrojumos norādīto faktu, ka 2006. gada 9. oktobra aizdevuma līgums būtu slēgts starp SIA „VSOP" un /pers. E/, lietā esošie pierādījumi neapstiprina. /pers. D/ norādīto faktu savos paskaidrojumos uz celto prasību neapstiprina arī līdzatbildētājs /pers. E/ (2. sēj., l.lp. 57).

Tā kā lietā nav iegūti pierādījumi, ka 2006. gada 9. oktobra aizdevuma līgums par Ls 1500 aizdevumu būtu slēgts starp SIA „VSOP" un /pers. E/, nav pamata atzīt, ka /pers. E/ būtu saistošs no šī līguma izrietošais pienākums aizņēmumu atdot.

Šādos apstākļos atzīstams, ka /pers. D/ nav pierādījis faktus, uz kuriem viņš atsaucas savos iebildumos pret celto prasību.

[16.5] Savukārt MSIA „VSOP" iesniegtie pierādījumi attiecībā uz Ls 1500 piedziņu no /pers. D/ apstiprina prasības pieteikumā norādīto faktu, ka /pers. D/ minēto summu ir saņēmis no uzņēmuma kā aizdevumu, un atbilstoši Civillikuma 1843. panta noteikumiem tā aizdevējam ir jāatdod.

Pēc Latvijas Bankas oficiāli noteiktā valūtas kursa Ls 1500 atbilst EUR 2123,32, kas piedzenami no /pers. D/.

[17] Nav pamatota prasība piedzīt no /pers. D/ likumiskos procentus par aizdevuma lietojumu.

Atbilstoši Civillikuma 1946. panta noteikumiem procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Konkrētajā gadījumā nav iegūti pierādījumi nedz tam, ka procenti bijuši tieši norunāti, nedz tam, ka /pers. D/ kā parādnieks būtu pieļāvis nokavējumu, t.i., nebūtu atdevis aizdoto līgumā noteiktajā laikā. Tā kā aizdevuma līguma izpilde no parādnieka tiek prasīta tikai ar konkrēto prasību, pienākums aizdevumu atmaksāt iestāsies tikai ar sprieduma spēkā stāšanās brīdi.

[18] Atbilstoši Civilprocesa likuma 432. panta piektās daļas noteikumiem Civillietu tiesu palāta pilnībā pievienojas Rīgas apgabaltiesas 2012. gada 2. maija spriedumā ietvertajai motivācijai, atzīstot to par pareizu un pietiekamu prasības apmierināšanai pret /pers. E/ attiecībā uz naudas līdzekļu piedziņu Ls 7119,23 apmērā, ko veido darbinieku algu izmaksai no SIA „VSOP" izņemtā nauda Ls 6579,23 un neatdotā aizdevuma daļa Ls 540 pēc 2007. gada 17. decembrī izsniegtā aizdevuma. Civillietu tiesu palāta pilnībā pievienojas arī Rīgas apgabaltiesas 2012. gada 2. maija spriedumā ietvertajai motivācijai attiecībā uz prasības noraidīšanu pret /pers. E/ daļā par Ls 19538,23 piedziņu, ko veido izdevumi par degvielas, izejvielu un materiālu iegādi, un daļā par Ls 46460 piedziņu, ko veido 2008. gada 30. maijā SIA „VSOP" iemaksātā summa ar norādi „aizdevuma atgriešana" (2. sēj., l.lp. 66).

Atsaucoties uz Komerclikuma 169. panta trešo daļu, pirmās instances tiesa pamatoti konstatējusi, ka /pers. E/ rīcība, neizlietojot uzņēmuma saimnieciskajām vajadzībām izņemtos naudas līdzekļus Ls 540 un Ls 6579,23, nav tiesiska un uzņēmumam nodarījusi zaudējumus mantas samazinājuma veidā.

[19] /pers. E/ apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem, ka naudas summa Ls 540 ir atgriezta MSIA „VSOP" un Ls 6579,23 izlietoti algu izmaksai uzņēmuma darbiniekiem, lietas materiālos nav apstiprinājuma.

[19.1] Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa uzliek pienākumu atbildētājam pierādīt faktus, ar kuriem viņš pamato savus iebildumus pret prasību.

Pirmās instances tiesa pārsūdzētajā spriedumā pamatoti norādījusi, ka atbilstoši likumam „Par grāmatvedību" algas izmaksāšanas fakts uzņēmuma darbiniekiem obligāti ir fiksējams noteiktos grāmatvedības dokumentos, kuri, iestājoties uzņēmuma maksātnespējai, iesniedzami maksātnespējas administratoram. Konkrētajā gadījumā par summas Ls 6579,23 izlietojumu darbinieku algu izmaksām likumā „Par grāmatvedību" noteiktajā kārtībā noformētu dokumentu nav. Kā izriet no 2010. gada 1. novembra sertificētā grāmatveža atzinuma, šādi dokumenti nav nodoti arī maksātnespējas administratoram (1. sēj., l.lp. 247).

[19.2] Civilprocesa likuma 95. panta otrā daļa nosaka, ka faktus, kurus saskaņā ar likumu var pierādīt tikai ar noteiktiem pierādīšanas līdzekļiem, nevar pierādīt ar citiem pierādīšanas līdzekļiem.

Tā kā likumam „Par grāmatvedību" atbilstošu pierādījumu Ls 6579,23 izlietojumam darbinieku algu izmaksām lietas materiālos nav, nav pamata lietas izskatīšanas atlikšanai nolūkā uzaicināt lieciniekus minētā fakta apstiprināšanai. Tāpat norādītā iemesla dēļ nav pamata atlikt lietas izskatīšanu, lai iesniegtu pierādījumus par nodokļiem, kas ieturēti no uzņēmuma „VSOP" darbiniekiem.

Pēc Latvijas Bankas oficiāli noteiktā valūtas kursa Ls 7119,23 atbilst EUR 10129,81, kas piedzenami no /pers. E/.

[20] Pamatots ir MSIA „VSOP" administratora apelācijas sūdzībā norādītais, ka /pers. E/ ir pienākums minēto summu Ls 7119,23 atdot kopā ar likumiskajiem procentiem par periodu no MSIA „VSOP" maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas 2009. gada 15. maija līdz 2010. gada 15. oktobrim, kā lūgts apelācijas sūdzībā.

Atbilstoši Civillikuma 1759. panta 2. punkta noteikumiem par svešas naudas lietojumu procenti jāmaksā uz likuma pamata.

Likumiskie 6% gadā no summas EUR 10129,81 par periodu no 2009. gada 15. maija līdz 2010. gada 15. oktobrim veido EUR 861,04, kas /pers. E/ jāmaksā par MSIA „VSOP" naudas lietojumu 14 mēnešus.

[21] Atbilstoši Civilprocesa likuma 195. panta noteikumiem spriedumā par naudas summu piedziņu norādāmas prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos sešus procentus no piespriestās bet nesamaksātās summas.

[22] Pirmās instances tiesa ir izvērtējusi lietā apkopotos pierādījumus un piemērojusi faktiskajiem apstākļiem atbilstošas materiālo un procesuālo likumu normas. Tomēr daļā par aizdevuma summas piedziņu no /pers. D/ Ls 1500 vai EUR 2134,32 apmērā un likumisko procentu piedziņu no /pers. E/ parāda Ls 7119,23 vai EUR 10129,81 apmērā MSIA „VSOP" apelācijas sūdzībā izteiktie argumenti guvuši apstiprinājumu tiesas sēdē, kas ir par pamatu celtās prasības apmierināšanai norādītajā daļā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42. panta pirmās daļas noteikumiem no /pers. E/ valsts labā piedzenami tiesas izdevumi EUR 417,74 apmērā, ko veido maksātnespējīgās SIA „VSOP" nenomaksātā valsts nodeva par prasības celšanu pret viņu tās apmierinātajā daļā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42. panta pirmās daļas noteikumiem no /pers. D/ valsts labā piedzenami tiesas izdevumi EUR 320,15 apmērā, ko veido maksātnespējīgās SIA „VSOP" nenomaksātā valsts nodeva par prasības celšanu pret viņu tās apmierinātajā daļā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punkta nosacījumiem no /pers. E/ un /pers. D/ valsts labā piedzenami izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu lietas dalībniekiem pirmajā un apelācijas instancē kopumā EUR 27,97 vai EUR 13,98 no katra (1. sēj., l.lp. 2, 3. sēj., l.lp. 209).

Kopumā no /pers. E/ valsts labā piedzenami tiesāšanās izdevumi EUR 417,72.

Kopumā no /pers. D/ valsts labā piedzenami tiesāšanās izdevumi EUR 334,13.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem /pers. E/ un /pers. D/ nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par naudas summu piedziņu, kas skaitāms no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 194., 430., 432. un 434. pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta

nosprieda

maksātnespējīgās SIA "VSOP" administratora prasību pret /pers. D/ par naudas līdzekļu piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, maksātnespējīgās SIA "VSOP", reģ. Nr. 44103038431, labā parādu 2134,32 *euro* (divi tūkstoši viens simts trīsdesmit četrus *euro* un 32 *eurocentus*).

Daļā par likumisko procentu piedziņu no /pers. D/ maksātnespējīgās SIA "VSOP" administratora prasību noraidīt.

Maksātnespējīgās SIA "VSOP" prasību pret /pers. E/ par naudas līdzekļu un likumisko procentu piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, maksātnespējīgās SIA "VSOP", reģ. Nr. 44103038431, labā zaudējumus 10 129,81 *euro* (desmit tūkstoši viens simts divdesmit deviņi *euro* un 81 *eurocents*).

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, maksātnespējīgās SIA "VSOP", reģ. Nr. 44103038431, labā likumiskos 6% gadā no summas 10 129,81 *euro* par periodu no 2009. gada 15. maija līdz 2010. gada 15. oktobrim 861,04 *euro* (astoņi simti sešdesmit viens *euro* un 4 *eurocenti*).

Noteikt tiesības maksātnespējīgai SIA "VSOP" par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. D/ likumiskos 6 % gadā no piespriestās bet nesamaksātās summas.

Noteikt tiesības maksātnespējīgai SIA "VSOP" par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. E/ likumiskos 6 % gadā no piespriestās bet nesamaksātās summas.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, valsts labā tiesāšanās izdevumus **431,72** *euro* **(četri simti trīsdesmit viens** *euro* **un 72** *eurocenti***)**.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, valsts labā tiesāšanās izdevumus **334,13** *euro* **(trīs simti trīsdesmit četri** *euro* **un 13** *eurocenti***).**

Noteikt /pers. E/ un /pers. D/ 10 dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par naudas summu piedziņu, skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentam 30 dienu laikā no tiesas paziņotā pilna sprieduma sastādīšanas datuma, iesniedzot kasācijas sūdzību Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātā un samaksājot drošības naudu 284,57 *euro*.

Sēdes priekšsēdētājs tiesnesis (paraksts) G. Aigars

Tiesnese (paraksts) M. Senkāne

Tiesnese (paraksts) S. Krūmiņa

NORAKSTS PAREIZS

Latvijas Republikas Augstākās tiesas

Civillietu tiesu palātas tiesnese M.Senkāne

Rīgā 2014. gada 25. februārī